

Forgó, szálló idők

2009 július 31. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Móser Zoltán fantasztikus cikksorozata a régmúlt idők, az elfelejtett Magyarország kincseit mutatja meg nekünk ebben a párvját ritkító sorozatban, mely a Magyar Nemzet hétvégi magazinjának volt elengedhetetlen tartozéka. Utazzon velünk, ismerjük meg együtt Magyarországot

Bejelentés érkezett a kaposvári múzeumba: a falu határában egy középkori temetőre bukkantak. Mivel épp ott

vendégeskedtem, és másnap Karádra készültem fotózni, a múzeum régésze, Bárdos Edit is eljött velem. Túl a karádi faluvégen kutató szemmel sétáltunk felfelé a dombtetőre. Figyeltük az eke által kiszántott cserépdarabkákat, a megbolygatott csontokat. A Kárátról lassan felértünk az Akasztódomb tetejére, ahol a magas földsánc mögött régi templom alapjai rajzolódnak ki a fűvel benőtt terepen. Mivel a csontokat, sírokat elegendő földréteg fedi, nincs szükség gyors leletmentésre, állapította meg a szakember. A középkori Fehéregyháza falu fölött járva érkeztünk vissza Karádra.

Jártuk a falu utcáit: kerestük a régi házakat. Felkerestük a régi iskolát is, amelynek falán két emléktáblát láthat az arra járó. Az egyik Kodály Zoltánra emlékeztet, aki 1933 és 1938 között több alkalommal gyűjtött népdalokat ebben az iskolában. A másik sem érdektelen: a község hajdani tanítójának, Gárdonyi Gézának az emlékét idézi.

Gárdonyi alig volt tizennyolc éves, amikor befejezte az egri tanítóképzést. Egyévi gyakorlatra a Somogy megyei Karádra került, ahol mint segédtanító töltötte ki az 1881–82-es tanévet. Fizetését havi tíz forintban állapították meg, kézhez azonban – egész évre – öt forintot kapott, s a természetbeni járandóságából sem sokat látott. Huber tanító asztalánál és a jobb módú falusiaknál étkezett. Élete olyan volt, mint a többi kezdő segédtanítóé: gyakran éhezett, szalmazsákon hált a tanteremben, köpenyével takarózott, kút mellett mosakodott, mécsessel világított.

A karádi év után a jelesen letett végző vizsga következett, majd 1882 szeptemberében ismét csak segédtanítónak ment Devecserbe.

„Kik áldozunk itt szóval, hittel, kővel, elmúlunk a forgó-szálló időkkel” – olvashatjuk Móra István alkalmi ódájának márványba vésett sorait a karádi iskola falán 1924-ben elhelyezett emléktáblán. Közben valahogy visszafog bennem az idők kereke: megjelenik előttem az Egri csillagok írójának, Ziegler Gézának a képe, de a híres simontornyai betyár, Kormos Pista alakja is, és hallom a dalt, hallom az éneket, amely Kodály révén időtlenné varázsol bennünket, még ha csak rövid időre is.

Móser Zoltán, mno.hu

Ajánló